

Әлемдік деңгейдегі инженерлік кадрларды даярлаудағы жаңа тренд

Мемлекет басшысы Қ. К. Тоқаев «Халық бірлігі және жүйелі реформалар — елдің өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауында «жоғары білім беру сапасын арттыруды қамтамасыз етуге» шақырды және қазақстандық білім мен ғылымның алдына «уақыт талабына сай болумен қатар, әрқашан бір адым алда жүріп, тың жаңалықтар ұсына білу» міндетін қойды.

2021 жылғы 28 қазанда Қарағанды техникалық университетінің базасында барлық әлемдік компаниялар мойындаған «Тау — кен инженері» біліктілігін беру бойынша UNESCO аясында тау-кен техникалық білім берудегі

Халықаралық құзыреттілік орталығының (бұдан әрі-UNESCO халықаралық орталығы) Қазақстандық бөлімшесі құрылды. 2017 жылы біздің ЖОО штаб-пәтері Санкт-Петербург тау-кен университетінде (РФ) орналасқан UNESCO халықаралық орталығының Бақылау кеңесінің құрамына кірді.

Жаңа мәртебеде ҚарТУ еріктілік және тең қолжетімділік негізінде қазақстандық

университеттердің, ғылыми ұйымдар мен өнеркәсіптік компаниялардың UNESCO Халықаралық орталығы іске асыратын Бағдарламаларға қатысуын үйлестіруді қамтамасыз етуге дайын.

Бұл бағытта қазірдің өзінде біраз жұмыстар атқарылды:

- «Халықаралық тау-кен инженерлерін» сертификаттау бағдарламасы аясында ҚарТУ-дың оқытушылары оқитудан өтеді;
- ҚарТУ-дың магистранттарының академиялық ұтқырлығы жүзеге асырылды;
- жыл сайын ҚарТУ-ды қоса алғанда, Қазақстанның жоғары оқу орындарының студенттері UNESCO Халықаралық орталығы өткізетін түрлі форумдарға қатысады.

Басы. Жалғасы 2-ші бет.

**БҮГІНГІ
НӨМІРДЕ
ЧИТАЙТЕ
В НОМЕРЕ**

Научный симбиоз

Ученые из-за рубежа
проводят занятия в КарТУ

Стр. 2.

Цифровой век

Новую лабораторию открыли
для специалистов
IT-индустрии

Стр. 12.

Знаток финансов

Определены победители
областного конкурса

Стр. 13.

30 добрых дел

Как помогают
студенты КарТУ
нуждающимся

Стр. 19.

Әлемдік деңгейдегі инженерлік кадрларды даярлаудағы жаңа тренд

Жалғасы. Басы 1-ші бетте.

Мына міндеттерді бірлесіп шешу ұсынылады:

- тау-кен техникалық білім берудің қолжетімділігін, сапасын және тартымдылығын арттыру тетігі ретінде бірыңғай білім беру кеңістігін құру;

- тау-кен инженерлерін халықаралық кәсіби аттестаттаудың бірыңғай жүйесін құру;
- тапсырыс беруші болып табылатын тау-кен өндіруші компаниялардың сұраныстары бойынша білім беру бағдарламаларын, кешенді бітіру біліктілік жұмыстарын әзірлеу;

- минералдық-шикізат кешені кәсіпорындарының тиімділігі мен қауіпсіздігін арттыратын инновациялық технологияларды өндіріске енгізу;

- білім алушылар мен оқытушылардың жаһандық академиялық ұтқырлығы.

2021 жылдың соңына дейін UNESCO Халықаралық орталығының Қазақстандық бөлімшесі ҚарТУ-дың негізінде минералдық-шикізат кешені үшін кадрлар даярлауды жүзеге асыратын ҚР жоғары оқу орындарының Қоғамдық-кәсіптік қауымдастығын құруды жоспарлап отыр. Осы жылдың 30 маусымында ҚарТУ-дың базасында өткен 15 қазақстандық университеттің ректорларымен кездесуде Қоғамдық-кәсіби қауымдастық құрудың негізгі мақсаттары мен міндеттері айқындалды, қатысушылар тізімі анықталды. 2021-2022 оқу жылына арналған ҚарТУ-дың базасында Халықаралық UNESCO Қазақстандық бөлімшесінің қызметі бойынша іс-шаралардың Жол картасы әзірленіп, іске асырылуда.

А. Р. Толеуова,
стратегиялық даму және серіктестік бөлімінің жектекшісі

Nur Qadam — 2021

Выпускник Карагандинского технического университета Тусупов Бекнур Омиртаевич стал лауреатом ежегодной премии «Nur Qadam — 2021» в номинации «Молодой рабочий года».

Бекнур является выпускником Транспортно-дорожного факультета, на сегодняшний день работает начальником участка в ТОО «ТазалыкЭксперт».

Премия «Nur Qadam» предназначена для того, чтобы оказать дополнительную поддержку молодым гражданам, которые обладают высокими показателями в профессиональной сфере и принимают активное участие в общественной деятельности.

В конкурсе принимали участие молодые люди в возрасте от 14 лет до 29 лет.

Плодотворное сотрудничество вузов и НИИ Казахстана и Беларуси

16 ноября в режиме «онлайн» состоялось заседание Рабочей комиссии по координации деятельности Научно-образовательного консорциума вузов и НИИ Республики Казахстан и Республики Беларусь.

Консорциум создан в 2011 году и объединяет более 50 вузов и НИИ двух стран.

В заседании приняли участие представители Министерства образования Республики Беларусь, Чрезвычайный и Полномочный Посол Республики Беларусь в Республике Казахстан, ректоры 14 ведущих вузов Казахстана и Беларуси, в их числе — Карагандинского технического университета.

Были подведены итоги выполнения Плана мероприятий Научно-образовательного консорциума между высшими учебными заведениями и НИИ Республики Беларусь и Республики Казахс-

тан в 2019-2020 гг. и утвержден План работы на 2021-2022 гг., рассмотрены тенденции развития высшего образования в РК и РБ, его интеграция в евразийское образовательное пространство.

В состав консорциума были приняты новые члены — Белорусский государственный экономический университет и Академия управления при Президенте Республики Беларусь.

По итогам заседания подписаны 6 документов о двухстороннем сотрудничестве между вузами Республики Казахстан и Республики Беларусь.

Научный симбиоз

В рамках программы МОН РК по привлечению зарубежных ученых, Карагандинский технический университет пригласил на кафедру «Химия и химические технологии» д.х.н., профессора кафедры «Органическая и экологическая химия» Института химии ФГАОУ ВО «Тюменский государственный университет» (РФ) Кулакова И. В. для проведения консультаций, научных семинаров, мастер-классов, чтения лекций обучающимся, сотрудникам и ППС.

Кафедра ХиХТ осуществляет активное международное сотрудничество с ТюмГУ в рамках Соглашения об инновационно-образовательном консорциуме «Корпоративный университет».

Для сотрудников и ППС кафедры ХиХТ прочитаны лекции «Что мне необходимо сделать, чтобы опубликовать статью в рейтинговых журналах Scopus / Web of Science? Основные советы и ошибки при подаче материала».

Проведены мастер-классы в НИИ «Новые материалы» при КарТУ по способам извлечения, очистки методом перекристаллизации бетулина из растительного сырья — бересты, а также консультации и проведение синтеза продукта фосфорилирования бетулина. Это согласовано с планом работ грантового проекта «Разработка методов выделения природных три-терпеноидов из растений и их химической трансформации с целью поиска новых биологически активных веществ». Выделен и очищен продукт реакции конденсации цитизина с 2,3-дибромпропилизотиоцианатом. Подготовлены соединения для

ЯМР 1H и 13C-спектрального и масс-спектрометрического исследования.

Для сотрудников кафедры ХиХТ проведены мастер-классы по применению и использованию типовых программ химического направления ChemBioDraw, пакета программы ACDLABS (ChemSketch, SpecManager, Name) и Xcalibur для анализа и расшифровки оригинальных файлов спектров ЯМР и масс-спектров. Показаны основные правила и принципы работы по поиску структур органических соединений и методик получения в базе данных «Reaxys».

В качестве зарубежного научного консультанта магистранта 1-курса Мухамеджана А. Ю., обучающегося по образовательной программе «Химическая технология органических веществ», профессор Кулаков В. И. провел с ним работу по выполнению магистерской диссертации по теме: «Синтез и биологическая активность лупановых тритерпеноидов». Магистрант ознакомлен с основными подходами и проблемами в поиске необходимой информации (литературный обзор), классификацией органических соединений и анализом

современных химических баз данных при выполнении НИРМ и получил консультации по основным разделам магистерской диссертации.

В рамках Соглашения об инновационно-образовательном консорциуме «Корпоративный университет» проведено совместное онлайн-совещание ученых кафедры ХиХТ с руководителями и учеными ТюмГУ по вопросам будущего взаимодействия и сотрудничества, академической мобильности и стажировок магистрантов, сотрудников и ППС кафедры ХиХТ в ТюмГУ. Затронуты вопросы написания совместных заявок на гранты РК и РФ, публикации в рейтинговых журналах, входящих в зарубежные базы Scopus, WoS.

Ученый из Великобритании проведет лекции в КарТУ

Кафедра иностранных языков встречает Andrew Hockley, тренера Британского совета с международным опытом, квалифицированного академического менеджера, который разработал и произвел оценку многочисленных крупномасштабных образовательных проектов, магистра в области международного и межкультурного менеджмента с квалификацией DELTA, ученого Norwich Institute for Language Education, Великобритания.

Визит зарубежного ученого, Andrew Hockley будет в период с 18 ноября 2021 года по 14 декабря 2021 для чтения серий лекций для магистрантов и докторантов, проведения тренингов для преподавателей кафедры ИЯ и вуза в целом, а также будет задействован в учебно-методическую и научно-исследовательскую деятельность кафедры.

Для ППС кафедры два раза в неделю будут проходить тренинги под руководством Andrew Hockley, где будут освещены такие актуальные темы лингводидактики как: project-based learning, task-based learning, student-centered learning, а также будет организовано совместное препода-

вание и обсуждение исследовательских проектов.

Кафедрой иностранных языков будут организованы занятия 3 раза в неделю для студентов бакалавриата с Британским ученым, где у них будет возможность отточить свои навыки английского языка в языковой среде, а также повысить качество произношения и приобрести необходимые навыки, для усовершенствования устной речи.

Для магистрантов кафедры будут организованы занятия 2 раза в неделю с Andrew Hockley, по актуальным направлениям подготовки «Intercultural awareness and Communication» and «Academic Leadership and Meaningful Management». Занятия

будут проводиться в смешанном формате (офлайн и онлайн) посредством Microsoft Teams. Приглашаем всех желающих докторантов и ППС вуза, в том числе ведущих занятий в полиязычных группах, принять участие в занятиях онлайн и обменяться знаниями и опытом с зарубежным гостем.

Для получения актуальной информации о расписании и ссылках на онлайн-классы, пожалуйста, обращайтесь на кафедру иностранных языков.

Тәуелсіздік — тынысың, бүгінгі — дәулетің, ертеңгі — ырысың!

Биыл Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 30 жыл толып отыр. Тәуелсіздік — ата-бабаларымыздың ғасырлар бойғы аңсауы болған, қазіргі уақытта кейінгі ұрпақтың қолы жеткен киелі кезең. Тәуелсіздіктің таңбасы таста жазылып, қаны қара жердің тамырына сіңген. Тәуелсіздік күні — еліміздің ең басты ұлттық мерекесі, басты құндылығы. Міне, еліміздің Тәуелсіздіктің бесігінде тербелгеніне 30 жыл толды. Осы жылдар ішінде Қазақстан үлкен нәтижелерге қол жеткізді, стратегиялық жолды дұрыс таңдап, мемлекетіміз халықаралық деңгейде танымал болып, әлемде лайықты орын ала білді.

Бәсекеге қабілетті мамандардың жаңа буынын даярлауда Қарағанды техникалық университеті де жоғары білім беру саласында көш бастап келеді.

Қарағанды техникалық университетінің ректоры, техника ғылымдарының докторы, профессор, Әл-Фараби атындағы ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері Марат Кеңесұлы Ибатовтың бастамасымен университетімізде студент-жастарға тәрбие беру жұмыстары да жолға қойылған.

Жақында Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының меңгерушісі ф.ғ.к., доцент Қ. С. Қалыбекованың ұйымдастыруымен Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30-жылдығына арналған «Тәуелсіздік — тынысың, бүгінгі — дәулетің, ертеңгі — ырысың!» әдеби-танымдық іс-шара өткізілді. Іс-шараға кафедраның аға оқытушылары п.ғ.м., Г. Қ. Сағатова, «Ұлттық тәрбие тағылымы» ғылыми-зерттеу үйірмесінің жетекшісі п.ғ.м., Ф. М. Әбілқасов, п.ғ.м., Ш. А. Жетпісбай және «Мәңгілік ел жастары — индустрияға» — «Серпін» әлеуметтік жобасымен білім алып жатқан студенттер қатысты. Іс-шараның мақсаты — студенттерді елін, жерін сүйе және халқын құрметтеуге тәрбиелеу, еліміздің жетістіктерін дәріптеу.

Іс-шара студенттердің ҚР әнұранын шырқауымен басталды. Іс-шараны жүргізген «Ұлттық тәрбие тағылымы» ғылыми-зерттеу

үйірмесінің белді мүшесі Ертер Жанғазиев бүгінгі іс-шараға қатысушыларды 16-желтоқсан — Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күнімен құттықтап, туған Отанымыз — Қазақстанды гүлдендіріп, тұрақтылық пен бейбітшілік мекеніне айналдыру үшін студенттерге жақсы оқу мен зор денсаулық, шығармашылық табыс пен таусылмас күш-қуат, ал отанымызға ашық аспан тіледі.

«Ұлттық тәрбие тағылымы» ғылыми-зерттеу үйірмесінің мүшесі, «Серпін» әлеуметтік жобасымен білім алып жатқан ПСК-21-1 тобының студенті Диас Сериков қазақтың қара домбырасымен «Ерке сылқым» күйін тартып іс-шараны ашып берді. «Серпін» әлеуметтік жобасымен білім алып жатқан СИБ-21-1 тобының студенттері Әрінбек Нұрсұлтан, Диас Умиргалиев бабаларымыздың қанымен, білегінің күшімен, найзасының ұшымен келген киелі де қасиетті Тәуелсіздіктің қандай қиындықпен келгені туралы жасаған баяндамаларын оқып таныстырды. Ұлық мерекеміздің аясында Тәуелсіздік жолында еліміздің жүріп өткен қадамдарына назар аударды.

Іс-шара әрі қарай жалғасып, ЦАФ-21-1 тобының студенттері Жақия Алтынай «Менің елім» әнін шырқаса, Марал Әуелхан «Туған жерге» деген өлеңін оқыды. Келесіде студенттер «Қазақстан Тәуелсіздік жылдарында» тақырыбында дайындаған презентацияларын ұсынды. Арх-21-3 тобының студенті Симпидиди София «Тәуелсіздік жетістіктері» презентациясында еліміздің саяси өміріндегі басты оқиғаларға тоқталды, алғашқы Ата заңның қабылдануы, Семей полигонының жабылуы, еліміздің БҰҰ-ның толыққанды мүшесі, ЕҚЫҰ, ШЫҰ және басқа да ұйымдарға мүше болғанына,

EXPO-2017 халықаралық мамандандырылған көрмесі сияқты халықаралық экономикалық және басқа да жаһандық мәселелерге қатысқанын атап өтті. МД-21-2 тобының студенті Махонин Егор «Тәуелсіздік жылдарындағы ғылымның дамуы» презентациясында ғылымға қазақ ғалымдарының қосқан сүбелі еңбектерін кезекпен айтып өтті, оның ішінде Қазақстан басқа елдермен қатар коронавирус пандемиясына қарсы QazVak вакцинасын әзірлеп, іске қосқанын атап өтті. МД-21-2 тобының студенті Киндсфатер Даниил «Тәуелсіздік жылдарындағы IT саласының дамуы» презентациясында еліміздегі жасалған жобалардың нәтижелеріне тоқталып, әрқайсы жобаның өзіндік ерекшеліктеріне баса назар аударды. Инженерлік білім беру бағдарламаларының мазмұны мен тиімділігіне, қазіргі заманғы технологиялардың даму деңгейіне тоқталды. МД-21-2 тобының студенті Қудабаев Игорь «Тәуелсіздік жылдарындағы спорттың дамуы» презентациясында еліміздің спортты дамытуға ерекше ден қойғанын, үздік спортшыларымыздың халықаралық додаларда, байрақты бәсекелерде топ жарып жатқанына назар аударып, Олимпиада чемпиондары туралы жеке тоқталды, қазіргі жастардың салауатты өмір салтын ұстанып, дене шынықтыруға көп көңіл бөлетіндерін айтып өтті.

Будан әрі Арх-21-3 тобының студенттері Наймиллер Яна, Мурзалина Айгерім, Рашитова Римма, Пак Юна, МД-21-2 тобының студенттері Абубакиров Адиль, Ильин Владимир, Бекимов Дінмұхамед Тәуелсіздік күніне арналған жыр шумақтарын оқыды. Іс-шара МД-21-2 тобының студенттері Доценко Тимур мен Жабагенов Даниярдың даярлап әкелген танымдық бағыттағы «Қазақстан — менің елім» тақырыбындағы викториналық сұрақтарына жауап берумен жалғасты. Студенттер еліміздің тарихына, өнері мен мәдениетіне қатысты танымдық сипаттағы сұрақтарға жауап берді.

Студенттер белсенді қатысқан іс-шарада МД-21-2 тобының студенті Кабдуахит Дархан ел мен жер туралы, достық пен білім туралы мақал-мәтелдер сайысын ұйымдастырды. Студенттер мақал-мәтелдердегі жасырынған сөздерді тауып, халқымыздың нақыл сөздерінің тағылымды тұстарына тоқталды.

Іс-шара соңында студенттердің барлығы қосылып «Атамекен» әнін шырқайды. «Тәуелсіздік құтты болсын, Туған жер!», «Туған күнің құтты болсын, Туған ел!», «Тәуелсіздігіміздің тұғыры биік, халқымыздың еңсесі жоғары, егемендігіміз баянды болсын!» деп тілектерін айтқан студенттер естелікке суретке түсті.

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының аға оқытушысы Г. С. Байпелова, ф.ғ.к., доцент Н. Т. Нығметова

Феномен Лидера

25 ноября 2021 г. в преддверии Дня Первого Президента преподавателями кафедры Ассамблеи народа Казахстана и социально-гуманитарных дисциплин НАО Карагандинского Технического Университета был проведен круглый стол «Модель Назарбаева» – стратегический путь Республики Казахстан». Формат проведения круглого стола был и офлайн, и онлайн одновременно. Цель круглого стола: осмысление исторической роли Первого Президента Республики Казахстан. Модерацию осуществляла заведующая кафедрой PhD Шорманбаева Д. Г., ст. преподаватель м.ю.н. Абдрахманова А. А., преподаватель м.ю.н. Каирбек М. С., ст. преподаватель м.ф.н Шарипова Р. М. В работе круглого стола принял участие соратник Первого Президента Республики Казахстан – Кызыров Кайрулла Бейсембаевич, профессор КарТУ, председатель Совета по духовно-

равственному воспитанию; к.т.н., доцент, Председатель Профкома Алпысбаева Назым Амангазиевна. Участниками круглого стола была подчеркнута историческая заслуга Елбасы. Также активное участие приняли студенты: Абдрахманов Самат – студент группы МАШ-20-2С, который прочел стихотворение собственного сочинения; студент группы ИТМ-20-1 Нагысбаев Бекарыс исполнил күй «Көңіл толқыны». В работе круглого стола приняли участие студенты групп ТЭ-20-2С, Маш-20-2с, ХТОВ-20-2с, ЭЭ-20-1, Арх-20-1, 2, ТС-20-1 и все магистранты 1 курса, общее количество – 120 обучающихся. Формат круглого стола располагал к продуктивной беседе, мероприятие прошло в тёплой и дружеской обстановке. Всех собравшихся поздравили с наступающим Днём Первого Президента.

Родная страна

Видел на свете много я мест,

*Но лучше их всех — родная страна!
Здесь воздух пропитан духом народа,
Таким чистым, и свежим, как вода
Иртыша.*

Наполнен мой край миллионом пейзажей,

*Таких, больше в мире нигде не найдешь!
Для тебя, Казахстан, я пишу свои строки,
Вдохновляясь поэмами прошлых эпох.*

*И в будущем, так же будь ты прекрасен,
Свободным, и мирным, не зная напастей.*

*Неси свое имя гордо страна,
Ну, а я с тобой вместе буду всегда!*

**Самат Абдрахманов,
студент гр. МАШ-20-2С**

Изменения в Законе «О науке»

Министр образования и науки РК Асхат Аймагамбетов проинформировал, что Парламентом приняты поправки в Закон «О науке», улучшающие условия финансирования и поддержки науки.

По словам министра, ранее практически при каждой встрече с учеными поднимались вопросы об увеличении сроков финансирования научных исследований с нынешних трех до пяти лет.

Годами ученые ставили вопрос о необходимости включения в базовое финансирование оплаты труда не только руководителей и вспомогательного персонала, но и самих научных работников.

«Наши ученые в области гуманитарных наук (казахской литературы, языкознания, истории Казахстана, археологии, философии и др.) уже более 10 лет говорят о необходимости особого подхода к финансированию этих направлений. И вот теперь

благодаря поддержке и поручению Президента К. К. Токаева, обозначенному в Послании народу Казахстана, все эти вопросы нашли свое решение в новых поправках, инициированных Правительством и поддержанных депутатами Парламента», — отметил министр.

Поправки, вынесенные на рассмотрение Парламента, были разработаны в кратчайшие сроки. После подписания законопроекта Главой государства новые нормы начнут действовать уже со следующего года. «А это значит, что как минимум 1 600 ученых начнут получать стабильную заработную плату в рамках базового финансирования, и наконец работа институтов

гуманитарного профиля в рамках нового прямого финансирования не будет зависеть от грантовых проектов, они теперь получат постоянное финансирование для проведения исследований по своим направлениям.

Кроме того, научное сообщество многие годы стремилось к повышению объективности работы национальных научных советов, так как именно они принимают решение о бюджетном финансировании. В последние два года в их работе произошли значительные изменения в лучшую сторону, однако для обеспечения большей обоснованности и объективности их решений законодательно вводится апелляционная комиссия, которая будет рассматривать апелляции ученых на решения ННС и вопросы соблюдения ими Этического кодекса», — подчеркнул Асхат Аймагамбетов.

Подготовлено по материалам пресс-службы МОН РК

Университетіміздің мұражайына саяхат

Тұңғыш Президент — Елбасы Н. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласында «Өткенінді танымай, келешегінді болжау мүмкін емес» деген тұжырым бар. Осыған орай, біздің Қарағанды техникалық университетіміздегі тұңғыш президент — Елбасымызға деген құрметі ретінде ашылған мұражайға кураторымыз Жүніс Гүлзат Мұратханқызының жетекшілігімен біздің «Тау-кен ісі» мамандығының 1 курс студенттері саяхат жасады. Саяхат аясында Нұрсұлтан Назарбаевтың жеке мұрағатынан бірегей материалдар жинағы: қолжазбалар, жұмыс блокноттары, күнделіктердегі жазбалар, ресми құжаттар, алғаш сайлау науқаны кезіндегі фото және бейне материалдар жиналған.

Н. Ә. Назарбаев Қарағанды политехникалық институтында 3 жыл білім алып, одан кейін Теміртауда жаңа құрылған Қарағанды металлургия комбинаты жанындағы «Завод ВТУЗ»-ға ауыстырылып, оны инженер-металлург дипломымен аяқтағанын,

президентіміздің ерекше тұлғалық қасиеттері және фундаменталді жоғары білімі оның адам өмірінің саяси, экономикалық және өндірістік көптеген салаларын жетік

Быть патриотом своей Родины — это

1 декабря народ Казахстана с гордостью отмечает День Первого Президента Республики Казахстан — основателя независимого государства, обеспечившего единство Казахстана, защиту Конституции, прав и свобод человека. Именно в Год 30-летия Независимости РК в знак уважения Лидеру Нации за его выдающиеся заслуги с 5 по 15 ноября 2021 г. на базе КарТУ кафедрой русского языка и культуры был организован и проведен Республиканский конкурс творческих работ «Быть патриотом своей Родины — это значит носить Казахстан в своем сердце».

Конкурс проходил под руководством зав. кафедрой РЯиК, к.ф.н., доцента Б. Р. Оспановой. Студенческие работы оценивало жюри в составе: Савченко Т. Т., д.ф.н., профессора кафедры РЯиК Карагандинского технического университета, Сизова Д. В. — доцента Центра развития языков НАО «Медицинский университет Караганды», Алдашевой Г. Б. — старшего преподавателя кафедры языков Западно-Казахстанского медицинского университета им. М. Оспанова, Кнашиной Г. А. — заместителя по учебной работе политехнического колледжа корпорации «Казахмыс».

Целями и задачами проведения конкурса стало: формирование чувств патриотизма, сопричастности к истории страны, формирование гражданственности и толерантности, воспитание гордости за свою страну и лидера нации.

В конкурсе принимали участие студенты вузов и учащиеся колледжей Казахстана: КазНУ им. аль-Фараби (г. Алматы), НАО «КазНМУ» им. Асфендиярова (г. Алматы), ЗКГМУ им. М. Оспанова (г. Актөбе), Международный университет Астана (г. Нур-Султан), Евразийский гуманитарный институт (г. Нур-Султан), Казахско-Американский университет (г. Нур-Султан), Карагандинский технический университет, Карагандинский университет им. Е. А. Букетова, НАО «Медицинский университет Караганды» (г. Караганда), Политехнический колледж корпорации «Казахмыс» (г. Балхаш).

Общее количество присланных на Конкурс работ составило 187. Из них 121 работы на русском языке, 66 работ на государственном языке.

В выборе победителей жюри руководствовалось критериями ясности изложения,

компетентности, грамотности и актуальности проблемы.

Результаты Конкурса распределились следующим образом:

Работы на русском языке

I место:

- Рахметуллаева Камила (руководитель Шершнёва А. Н.), группа 208Б ОМ ЗКМУ им. М. Оспанова (г. Актөбе).

II место:

- Медетов Ануар (руководитель Тимохина Т. В.), группа ИС-21-1 КарТУ (г. Караганда).
- Омирзак Алуа (руководитель Ламанова А. С.), группа Стоматология-1007 НАО «Медицинский университет Караганды» (г. Караганда).

III место:

- Жалелова Динара (руководитель Азимбаева Ж. А.), группа ИС-21-1 КарТУ (г. Караганда).
- Марал Рауан (руководитель Иванова С. А.), группа АРХ-21-1 КарТУ (г. Караганда).

Работы на государственном языке

I место:

- Талапова Дильназ (руководитель Кайракбаева Г. С.), группа ТФП-019-2 КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова (г. Алматы).

меңгерген, болашақ Президент, Елбасы ретінде қалыптасуының негізі болғаны туралы көп мәліметтер алдық.

Мұражайдың негізгі мақсаты — студент жастар арасында Тұңғыш Президенттің тұлғалық және саяси ұстанымдарын насихаттау, ҚР Тұңғыш Президентінің үлгісінде патриоттық сезім және Отанға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу, жастардың азаматтық сана-сезімдерін арттыру, жастар арасында толеранттылық идеяларын жүргізу. Қазақстанның тағдырын өз қолына алған ұлт көшбасшысы бабаларымыздың арманына айналған Қазақстан Республикасының тәуелсіздігін бүкіл елге жариялау бақытына ие болды. Ол елге тәуелсіздік сыйлаған тұлға ретінде де үлкен құрметке ие. Тұңғыш президент күні 2011 жылды 10 желтоқса-

нында парламент сенатының толық отырысында қол қойылып, бүкіл елден қолдау таба білген мереке. Бұл мемлекеттік деңгейде аталып өтілетін мейрамның маңызы да ерекше. Тарихы да тереңде жатыр. Бұл мерекенің тойлануының өзіндік ұлтқа берері мол. Осы мереке арқылы жас ұрпақ Тәуелсіз Қазақстанның тарихын танып, оның ел болып қалыптасу жолында қандай тұлғаның аянбай еңбек еткенін жадында сақтауына үлесін қосады. Елбасымыздың жастарға деген қамқорлығы да ерекше. Ол болашақ жастардың қолында екенін үнемі айтып отырады. Оларды қолдау үшін барын салады.

Студенттер мұражай аралау сәтінде үлкен ұлы сезім, патриоттық рухқа бөленіп шықты. Мұражайға тек қана қызықтау мақсатында келмей, керемет сезімге бөлен-

гендерін, терең ой түйгендерін бір-біріне айтып, ой бөлісті. Студенттер үшін, қоғам үшін осы мұражай тәрбиенің қайнар көзіне айналмақ!

**ГД-21-1 тобының студенті
Ғабдулла Нұрбол Арманұлы**

значит носить Казахстан в своем сердце

II место:

- Жанасыкова Аруана (руководитель К. Ж. Жаппарова), группа МЦМ-21-09 Политехнический колледж корпорации «Казахмыс» (г. Балхаш).
- Мейрамкали Зейнеп (руководитель Г. С. Кайрақбаева), группа Биология 21-10 КазНУ им. аль-Фараби (г. Алматы).

III место:

- Елубай Жанбота (руководитель Н. В. Докучаева), группа ЦАФ-19-2 КарТУ (г. Караганда).
  - Сембекова Акмаржан (руководитель А. Ю. Кишенова), группа ОПИ 21-2 КарТУ (г. Караганда).
- Конкурсная комиссия определила лучшие работы по трем номинациям:

Номинация

«За оригинальность и творческий подход»

- Мырзагелді Ақбота, группа П21-004-02, КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова, г. Алматы.
- Рахимова Наргиз, группа Экономика-21А, МУ Астана, г. Нур-Султан.
- Дитлер Артём, группа СВ-21-09, Политехнический колледж корпорации «Казахмыс» г. Балхаш.

Номинация «За стиль написания и цельность изложения»

- Жолдыбаева Сымбат, группа 214Б Общая медицина, Западно-Казахстанский медицинский университет им. Марата Оспанова, г. Актобе.
- Кабеева Зайра, МУ Астана, г. Нур-Султан.
- Қабдолла Бектас, группа ВТ-21-1, КарТУ, г. Караганда.

Номинация «За лучшую аргументацию»

- Балтабаева Аружан, группа 113А Общая медицина, Западно-Казахстанский медицинский университет им. Марата Оспанова, г. Актобе.
- Рахимова Наргиз, группа Экономика-21, Международный университет Астана (г. Нур-Султан)
- Әшімова Айым, группа РЭТ-21-1, КарТУ, г. Караганда.

Хотелось бы представить вашему вниманию выдержки из творческих работ участников конкурса, в которых отражается мировоззрение современной молодежи, их отношение к вечным ценностям, таким как Родина, духовность, патриотизм:

«Я часто размышляю о том, что мир состоит из трех основ: любовь, свобода и патриотизм...» (Талапова Дильназ, КазНМУ

им. С. Д. Асфендиярова (г. Алматы), группа ТФП-019-2)

«...патриотизм является основой жизнеспособности государства и выступает в качестве внутреннего мобилизующего ресурса развития общества, активной гражданской позиции личности, готовности её к служению на благо Отечества». (Рахметуллаева Камила, ОМ ЗКМУ им. М. Оспанова (г. Актобе), гр. 208Б).

«...Патриотизм в истинном его значении — проявление свободного человека...» (Мейрамкали Зейнеп, КазНУ им. аль-Фараби (г. Алматы), гр. Биология 21-10).

«Патриотизм как социальное явление — цементирующая основа существования и развития нации и государственности» (Елубай Жанбота, КарТУ (г. Караганда), гр. ЦАФ-19-2).

«Интеллектуальные и духовные способности человека — это и есть человеческий капитал. Чем выше эффективный потенциал каждого члена общества, чем выше интеллектуальные ресурсы страны, тем динамичнее темпы роста экономики и развития государства». (Омирзак Алуа, НАО «Медицинский университет Караганды» (г. Караганда), гр. Стоматология-1007).

Организаторы выражают благодарность всем участникам конкурса за активность и проделанную работу.

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

Қыран Қасымға арналды

Ж. Бектұров атындағы облыстық жасөспірімдер кітапханасында қазақ поэзиясының аса көрнекті өкілі, дауылпаз ақын Қасым АМАН-ЖОЛОВТЫҢ 110 жылдық мерейтойына арналған «Қыран қанатты ақын» атты дөңгелек үстел өтті.

Кездесуге қалалық ардагерлер кеңесінің төрағасы Ф. Тұяқов, еңбек ардагері Ө. Тілеміс, ардагерлер кеңесінің мүшесі С. Әбенова, сондай-ақ, онлайн режимде Қарқаралы тарихи-өлкетану музейінің кіші ғылыми қызметкері С. Сламбеков, өлкетанушы М. Қасымжанұлы, Қазақстан Журналистер одағының мүшесі С. Оспанов, Қарағанды техникалық университетінің қазақ тілі мен мәдениеті кафедрасының доценті, филология ғылымдарының кандидаты Қ. Хамзина, облыстық бейнелеу өнері музейінің ғылыми-әдістеме бөлімінің басшысы М. Елубаева, Қарағанды облысының мемлекеттік мұрағатының ҚР ұлттық мұрағат қорын толықтыру бөлімінің басшысы С. Әбікенова және кітапхана қызметкерлері мен студенттер қатысты. Қалалық ардагерлер кеңесінің төрағасы Ғабит Тұяқов ардагерлер кеңесінің мүшелері жастармен диалог жасап, олардың бойына Қасым ақынның отаншылдық рухын сіңіруге тілектестік ниетпен келгенін жеткізді.

Сонымен қатар, ардагерлер Қасым Аманжолов туралы деректер айтып, ақынға арналған өлеңдерін оқыды. Іс-шара барысында байланысқа шыққан Қасымның туған жеріндегі музей қызметкерлері мұражайда ашылған ақын бөлмесіндегі тұрмыстық жәдігерлермен және қаламгердің әдеби кітаптарымен таныстырды. Қасым Аманжоловтың әдеби мұрасын дәріптеу

мақсатында қаншама іс-шаралар өткізілуде. Бейнелеу өнері музейі де қалыс қалмай, суретшілер арасында «Қыран қанатты Қасым» атты байқау ұйымдастырған екен. Ақынның өмірі мен шығармашылығын насихаттау мақсатында өткізілген байқауға 20-дан астам жұмыстар түскен. Олардың ішінде 4 сурет іріктеліп, үздік танылды. Байқаудың шарты бойынша салынған портреттерді музей қорына тапсырған. Кездесуге шақырылған облыстық бейнелеу өнері музейінің ғылыми-әдістеме бөлімінің басшысы Мейрамгүл Елубаева сол суреттерді көрерменге таныстырды.

— Портреттен ақынның тек сыртқы бейнесі ғана емес, оның өмір иірімдерін де көруге болады. Байқауда график-суретші Манатбек Аманбаевтың «Өзге емес, өзім айтам өз жайымды» деп аталатын портреті үздік деп танылды. Оның картинасында Қасым ақынның бүкіл жүріп өткен өмір жолы бейнеленген және ол ақынның ішкі жан дүниесін танып, қылқаламмен суреттей білген. Сондықтан, бұл шығарма терең философиялық туынды деп бағаланды, — деді М. Елубаева.

Сондай-ақ, іс-шара соңында Ж. Бектұров атындағы облыстық жасөспірімдер кітапханасының сирек кітаптар мен қолжазбалар және музей жәдігерлері бөлімінің қызметкері Жанат Шпанова Қасым ақын мен жазушы-журналист Жайық Бектұровтың арасын-

дағы шығармашылық байланыс туралы, олардың бір-біріне деген сыйластығы және Жайық Кәгенұлы ақынның туған жеріне оралуға себепкер болғаны жөнінде деректер айты.

— Мен осындай шараға студент болғалы бірінші рет қатысып отырым. Ақынның өмірі туралы біраз мәліметтерді білдік. Қасым Аманжоловтың «Нартәуекел» атты өлеңін жатқа оқып бердім. Ардагерлер риза болды. Басқа да студенттер өз өнерлерін көрсетті. Танымал тұлғаларға арналған игі шаралар жалғасын таба берсін демекпін, — деді Қарағанды медицина университетінің 1-курс студенті Диана Рахман.

Гүлнұр СЕРІКЖАНҚЫЗЫ.
<https://ortalyq.kz/>

РУХАНИ ЖАҢЫРУ

ҚарТУ-да өткен «ДАЛА ҚОҢЫРАУЫ» атты Ыбырай Алтынсариннің 180 жылдығына арналған іс-шара

Ұлт мақтанышына айналған қазақтың аса көрнекті ағартушы педагогы, жазушы, этнограф, фольклоршы, қоғам қайраткері Ыбырай Алтынсариннің биыл 180 жылдығы Республика көлемінде кеңінен аталып өтілуде. Ыбырай Алтынсарин қазақ даласында — тұңғыш оқу құралын жазып, қазақ жастары үшін мектеп ашқан, оқу-білімге тартқан ірі педагог. Ол тіл тазалығы үшін күрескен, ең бірінші болып балаларға ана тілінде білім берген, реалист жазушы, тұңғыш кемеңгер.

Осыған орай, еліміздегі инженер мамандарды дайындайтын бірден бір техникалық жоғары оқу орындарының бірі Қарағанды техникалық университетінің ректоры, техника ғылымдарының докторы, профессор, Әл-Фараби атындағы ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері Ибатов Марат Кеңесұлының бастамасымен студент жастарға жан-жақты жоғары білім берумен қатар, тәрбие жұмыстарының жүргізілуіне ерекше көңіл бөлінуде. Болашақ жастардың білімді игерулерімен қатар, еліміздің ұлттық мәдениеті мен ұлы тұлғаларымыздың қалдырған бай мұралары арқылы тәрбие мен білімді ұштастыра отырып, толыққанды тұлға қалыптастыру, сонымен бірге, ертеңгі өз саласының білгір маманын дайындау үшін тәрбие жұмыстарына баса көңіл бөлу керектігін және атқарылған жұмыстардың өз нәтижесін беруі туралы атап өткен болатын. Осыған байланысты Қарағанды техникалық университетінің Инновациялық технологиялар колледжінде қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің оқытушыларының ұйымдастыруымен университеттің «Жастар әлемі» ғимаратында «Қазақ сахарасының қоңырауы» атанған Ыбырай Алтынсариннің 180 жылдығына арналған «Дала қоңырауы» атты іс-шара болып өтті.

Іс-шараның ең басты мақсаты — алғашқы ұстаз, ұлы ағартушы, шығыс жұлдыздарының ішінде өзіндік орны ерекше Ыбырай Алтынсариннің өмірі мен шығармашылығы туралы тың мәліметтермен студенттердің білімін толықтыру. Ыбырай Алтынсарин-

нің әңгімелері арқылы жастарды — имандылыққа, адамгершілікке, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Сондай-ақ, Ұлы тарихи тұлғаны есте сақтауға, құрмет тұтуға, үлгі алуға тәрбиелеу болатын. «Ұстаздық еткен жалықпас, үйретуден балаға» — деп, қазақтың ұлы классик ақыны Абай Құнанбайұлы жазып қалдырғандай, Ыбырай Алтынсарин — қазақ жазба әдебиетінің негізін салушы, көркем әдеби тілдің тазалығы үшін күресуші, балаларға таза ана тілін үйрету арқылы, халықтың бай тілін меңгеріп, өнер, білімге бастаушы. Ыбырай Алтынсарин халқын оқу, білімге шақырып, кенжелеген қараңғылықтағы еліне білімнің жарық сәулесін таратушы болғаны баршаға аян. Ыбырай Алтынсарин ағартушылық бағытты ұстанып қана қоймай, жазушылықпен де, өлең жазумен де айналысқан. Іс-шараның шымылдығы Ыбырайдың өмір жолына арналған бейне материалдар мен шығармашылығы туралы слайдтар көрсетіліп, сахнада атасы Балғожа бидің немересі Ыбырайға берген бата беру сәтімен ашылды. Тамаша сахналық көріністен кейін Ы. Алтынсариннің ағартушылық бағыты туралы зерттеуші ғалымдардың пікірлері мен қазақ даласында алғашашқан мектептері туралы арнайы документальды фильм ұсынылғаннан кейін Ыбырай Алтынсариннің «Әке мен бала», «Шеше мен бала», әңгімелерінен үзіндіні студенттер театрландырылған көрініспен ерекше образдарда сомдап көрсете білді. Ыбырай шығармаларының негізгі басты тақырыбы: адам-

гершілік, мейірімділік жайлы, еңбек, тәрбие, талаптылық, әдептілік, еліне, жеріне, ата-анаға деген сүйіспеншілік туралы. Өсіп келе жатқан жас буынды еңбекті сүйеге, адалдыққа, жалқау болмауға шықырған. Осы шығармаларын арқау ете отырып, студенттеріміз Жұмабаева Алсу — «Ананың сүйюі», Колзова Карина — «Өнер-білім бар жұрттар», Дзёба Ольга — «Өсиет өлеңдер», Турумбаев Рустем — «Өзен», Бахтыбай Бақдәулет — «Кел балалар, оқылық!» атты өлеңдерін мәнерлеп оқып ерекше өнерлерімен тәнті етті, сондай-ақ колледж студенттерінің орындауында халқымыздың дәстүрлі керемет ән, күй, би секілді өнерлерімен көрермендердің назарын аударта білді. Аталған іс-шарада колледждің талантты да, алғыр студенттері: Арғынбай Ділмар, Сәкенова Аяулым жүргізушілік қабілеттерімен танылса, Қабдуллаев Нұрсұлтан, Мейрам Диана, Сисабаева Тоғжан, Урусбаева Көркем, Тугунбаев Эльдар, Ақжүнісов Нұрдаулет, Олжабек Бекжан, Кәріп Нұрсұлтан және т.б. студенттер қатысып, өздерінің жан-жақты өнерлерімен аталған іс-шараның жоғары деңгейде өтуіне ерекше ат салысты. Іс-шараның соңында колледж директоры Смағұлова Нұрбибі Абсадыққызы өзінің қорытынды сөзінде Ұлы ағартушы Ы. Алтынсариннің әрбір шығармасының жас ұрпақ үшін алатын орны ерекше екеніне тоқталды және барлық қатысып, өнер көрсеткен студенттерге алғыс білдірді. Ыбырай Алтынсарин өз шығармаларында өмірде сарқылмас мол байлық — білім екендігін айта келіп, оған қол жеткізу үшін ерінбей — жалықпай еңбектенудің керектігін түсіндіреді. Осы бағыттағы Ұлы ақынның шығармалары бүгінгі күнде жас ұрпақтың білімге, еңбектенуге үндейтін бірден бір сара жол болып табылатыны сөзсіз.

Арқаның айтыскер ақыны — Аманжол Әлтаев

Қарағанды техникалық университеті, Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының меңгерушісі, ф.ғ.к., доцент Қ. С. Қалыбекованың және кафедра оқытушыларының ұйымдастыруымен 2021 жылдың 03 қарашасында республикалық деңгейде Арқаның айтыскер ақыны, Қазақстан Республикасы Жазушылар одағының мүшесі, «Дарын» сыйлығының, «Құрмет» орденінің иегері, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, филология ғылымдарының докторы, профессор Әлтаев Аманжол Дүйсенбайұлының шығармашылығына арналған кездесу өтті. Кездесуге университеттің оқытушылары, магистранттары және студенттері қатысып, айтыскер ақынның шығармашылығымен жақын танысуға мол мүмкіндік алды. Қандай да бір танымал тұлғаның мерейтойы кезінде белгілі бір дәрежеде таныстырылым жүргізілсе, еш артықтығы жоқ деп есептейміз. Ендеше, жарты ғасырлық мерейтойын атап өткелі отырған Аманжол Әлтаев туралы да қысқаша мәлімет бере кетсек жөн болар.

Сонымен, Аманжол Әлтаев әмбебап, ұлт ұғымындағы сегіз қырлы, бір сырлы азамат. Кешегі тоталитарлық жүйеде ұмытыла жаздаған рухани дамуымызды, әсіресе, айтыс өнерінің қайта туындап, өркендеп, кемелденуіне өлшеусіз үлес қосқан өнерпаз, сазгерлік өнердің тізгінін ұстаған өнер иесі.

Сонымен қатар, ол сыршыл ақын. Ұлт тарихындағы поэзияның даму жолын саралап, өз шығармашылығы арқылы жаңа уақыт аясында тәуелсіздікке үн қоса алған талантты шайыр.

Осы қасиеттерден бөлек ол ұлағатты педагог. Дәрісімен еліміздің жетекші университеттерінде шәкірттерін сусындатқан, оларға өмірімен де, өнерімен де үлгі болған ізбасарлар тәрбиелеген ірі ұстаз, көрнекті ғалым. Сөзімізге дәлел ХІХ — ғасырдағы Кенесары хан бастаған ұлт-азаттық

қозғалысының бас батыры — Ақжолтай Ағыбай аруағын тірілтіп, ғылыми еңбек жазған, сондай-ақ қазақ балалар поэзиясын егжей-тегжейлі зерттеген оқымысты, әрі санасы сара, табиғаты таза, адамзат баласына тек қана жақсылық тілейтін шынайы азамат, тұлға. Осы сөздерімізге дәлел ретінде шығармашылық кеш қонақтары ҚР еңбек сіңірген қайраткері, Абай атындағы мемлекеттік сыйлықтың, Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері С. Ақсұңқарұлы, халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының лауреаты, қазақ ақындары жыр мүшәйраларының бірнеше мәрте жеңімпазы, «Ақшам жұлдызы» арнайы сыйлығының, Ресей Халықаралық Жазушылар ұйымының С. Есенин атындағы Алтын медалінің, «Құрмет» орденінің иегері Ғ. Жайлыбай және айтыскер ақын, филология ғылымдарының докторы, профессор

Қ. Д. Асанов, Қазақстан Жазушылар одағының Қарағанды облысы бөлімшесінің төрағасы Ж. Жаңқашұлы ой бөлісіп, шараның көркін аша түсті.

Қали Байжанов атындағы концерт бірлестігі, «Арай» ансамблінің көркемдік жетекшісі, Кенен Әзірбаев, Әміре Қашаубаев атындағы республикалық ән байқауларының, «Шабыт» халықаралық фестивалінің жүлдегері, Жүсіпбек Елебеков атындағы республикалық екінші ән байқауының Гран-при иегері Д. Өркенов ақынның сөзіне жазылған әндерін орындады.

Қайраткер ақын Аманжол Әлтаев шығармашылық кездесу іс-шарасына қатысқан қонақтарға ыстық лебізін білдірді. Кездесу соңында ҚарТУ ұжымы ақынға шығармашылық табыс тіледі.

Қ. М. Хамзина,
ҚарТУ, ф.ғ.к., доцент,
Қ. Қ. Нұржанова,
ҚарТУ, п.ғ.м., аға оқытушы

Творческая встреча

В рамках проекта «Парасат жолы» 3 ноября 2021 года студенты Карагандинского технического университета посетили библиотеку имени Н. В. Гоголя, где состоялась встреча на тему «Жаным — арымның садағасы» с ақыном, лауреатом международных и республиканских конкурсов

и фестивалей К. Максutowым, прозванным в народе «Сары Тентек».

Известный акын рассказал собравшимся о жизни и истории своего творческого успеха, а также пожелал молодым ребятам успешной учебы, творческого развития и личных достижений в разных сферах жизни.

РУХАНИ ЖАҒЫРУ

Өлең-жырдың құдіреті

Қазақтың көрнекті ақыны Қасым АМАНЖОЛОВТЫҢ 110 жылдық мерейтойы республикамыздың түпкір-түпкірінде аталып өтілуде. Осы орайда, Қарағанды техникалық университетінде «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының меңгерушісі филология ғылымдарының кандидаты, доцент Қ. ҚАЛЫБЕКОВАНЫҢ жетекшілігімен қазақтың көрнекті ақыны Қасым АМАНЖОЛОВТЫҢ 110 жылдығына арналған «Мен қазақтың баласы» атты университеттің жас ақындары арасында жыр мүшәйрасы өтті.

Қасым Аманжолов — өткен ғасыр басында дүниеге келіп, ұлттық поэзияның өре-деңгейін биік зияткерлік, мазмұн мен пішін бірлігі, батылдық пен суреткерлік тұтастығы арқылы шыңға көтерген ақын. Өзінің батыл ойлы, шыншыл да терең сырлы, дауылды поэзиясымен әр буынның сүйіспеншілігіне ие болған. Қасым ақын өзіне дейінгі ұлттық поэзия үлгілерінің озығын өз болмысына сіңіріп қана қойған жоқ, сонымен қатар ақындықтың шеберлік мектебін дамытты.

«Ей, тақаппар дүние!

Маған да бір қарашы,

Танисың ба сен мені

Мен — қазақтың баласы!» — деп зорлықшыл, әкімшіл-әміршіл жүйенің айдары-

нан жел есіп тұрған, қиын-қыстау заманда ақын Қасым Аманжолов «...Мен қазақтың баласы!» деп айдай әлемге жар салып, бүкіл халықтың «Менін» өз «Меніне» айналдыра білуі — нағыз ерлікке пара-пар еді.

«Мен қазақтың баласы» атты мүшәйра дауылпаз ақын Қасым Аманжоловтың әдеби жыр мұрасын студент жастар арасында насихаттай отырып, қазіргі қазақ поэзиясының өркендеп алға дамуына ықпал ету, жас ақындардың шығармашылығына қолдау көрсетіп, Тәуелсіз қазақ елінің жетістіктерін қасиетті өлең құдіреті арқылы жыр сүйер өскелең ұрпаққа дәріптеп, жеткізу мақсатында ұйымдастырылды.

Студенттер арасында өткен жыр мүшәйрасына Қазақстан Жазушылар одағы-

ның мүшесі, белгілі ақын, Қарағанды облысының жастар ресурстық орталығының маманы Қайрат Асқаров, филология ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы А. Әшірбекова, педагогика ғылымдарының магистранты, аға оқытушы Қ. Нұржанова, педагогика ғылымдарының магистранты, оқытушы Л. Күлейменова қазылық етті.

Қазылар алқасының шешімімен бас бәйге ТЭ-18-1 тобының студенті Рысбек Түлесовке бұйырды. Ал, бірінші орынды СИБ-21-2 тобының студенті Айбек Иемберген, екінші орынды Инновациялық технологиялар факультетінің студенті Назгүл Қуатбек, үшінші орынды СИБ-21-2 тобының студенті Нұрсұлтан Әрімбек иеленді.

Ғабиден ӘБІЛҚАСОВ,

Қарағанды техникалық университетінің «Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының аға оқытушысы.

Достоевский и Валиханов: диалог культур

16 ноября 2021 года на базе Карагандинского технического университета в рамках программы «Рухани жаңғыру» состоялась литературная встреча «Достоевский и Валиханов: диалог культур», посвященная 200-летию Ф. М. Достоевского.

Организаторы мероприятия: зав. кафедрой русского языка и культуры Оспанова Б. Р., ответственные преподаватели: Тажибаева С. М., Кабанова А. Б., Баймамыров С. А.

Главной целью мероприятия было приобщение студентов к духовным ценностям через осмысление творческого наследия Ф. М. Достоевского и Ч. Ч. Валиханова. Активизация творческого воображения обучающихся и желание быть причастными к национальной и мировой художественной традиции объединили порядка ста человек-участников.

Высшим этапом в истории русско-казахских литературных отношений первой половины XIX века, точнее 40-60-х годов, явились плодотворнейшие идейные и творческие взаимосвязи первого казахского просветителя Чокана Чингисовича Валиханова (1835-1865) с выдающимися представителями русской литературы и культуры.

Знакомство Достоевского с Валихановым, их отношения, перешедшие в крепкую дружбу, стали, по сути, первым интеллектуальным и духовным контактом между русским и казахским народом. Этим они значительны, этим интересны в XXI веке.

Если попытаться ответить на вопрос, что могло связать Ч. Валиханова и Ф. Достоевского, совершенно разных на первый взгляд людей, то сразу находишь ответ — гуманизм, любовь к Родине, стремление к знанию и самопознанию. Смыслом жизни для них было служение народу. Как перекликаются и взаимно дополняют друг друга их мысли: «...Для правильности роста и развития народа необходимы, прежде всего, свобода и знания» (Ч. Валиханов) и слова Ф. Достоевского: «Поручение, которое жизнь дает каждому человеку, высшая цель, которой обязан служить каждый человек, в сущности, проста: пройти свой путь так, чтобы добыть счастье всем людям, нынешним и будущим».

Результатом достижения поставленных целей мероприятия будет являться популяризация творчества Ф. М. Достоевского и научных трудов Ч. Ч. Валиханова, приобщение студенческой аудитории к изучению их наследия.

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

«Сандық әлем» апталығы

ҚарТУ Инновациялық технологиялар колледжінде 08.11-12.11.2021 ж. аралығында «Сандық әлем» тақырыбында апталық өтті. Апталықтың ашылу салтанаты шығармашылық жұмыстар байқауымен ұласты. Ең үздік және қызықты болып танылған жұмыс — 1-курс студенті Потапов Александрдың робототехникалық өнертабысы. Александр ойлап тапқан құрылғысын ұялы телефонымен басқару арқылы демонстрациялады. Бұдан өзге «Компьютерлік графика», «Таныстырылым шебері» тақырыбында да байқаулар өткізілді. «Үздік информатик» викториналық ойыны ұйымдастырылды. Викториналық ойында «Достық» және «Тапқырлар» командалары I, II дәрежелі дипломдармен марапатталды.

Информатика пәнінің оқытушысы С. Р. Жақсыбаева КВТ-9/21-1 тобына «Логикалық операциялар» тақырыбында ашық сабақ өткізді. Білім алушыларда информатика пәнінен құзіреттілікті қалыптастыруға негізделген сабақта оқытушы жеке, жұптық, топтық тапсырмалар орындады. Қалыптастырушы бағалаулар нақты критерийлерге құрылған. Ойлануға, талқылауға ой қозғауға арналған сұрақтар, әр қадамнан кейінгі кері байланыстар тәрізді функционалдық сауаттылықты қалыптастыру тапсырмаларын еркін қолданатын оқытушының сабағынан жаңартылған білім мазмұнының колледж білім алушыларына қолданылып жатқанын көруге болады.

«Қоғамдағы компьютерлік және ақпараттық технологиялар» тақырыбы бойынша

бірінші курстар арасында пікірсайыс өтті. Оқытушы А. С. Мыңбаева ұйымдастырған дебатқа екі командасы қатысты: «IT» командасы қоғамдағы технология қажет деген пікірді ұстанса, «Windows» командасы технологияға қарсы пікірде болды. Студенттер: В. Клименко, В. Неконоров, Е. Окарский, Р. Панченко, А. Шеремет және Д. Түлкібаев — компьютерлік және ақпараттық технологиялар бойынша үздік білімдерін танытты.

ҚарТУ Инновациялық технологиялар колледжіндегі бірінші жартыжылдыққа жоспарланған арнайы сабақтар апталықтарын «Машина жасау технологиясы (түрлері бойынша)» мамандығының оқытушылары «Машина жасау» тақырыбындағы апталықпен ашқан еді. «Бағдарламалық қамтама-

сыз ету (түрлері бойынша)» мамандығының оқытушылары «Сандық әлем» апталығынан кейінгі кезекті «Ғимараттар мен құрылыстарды салу және пайдалану» мамандығының «Құрылыс» апталығына ұсынды.

Р. Бекмолдина колледж оқытушысы

Цифровой век

Сейчас во всем мире ключевой тренд в развитии человеческого капитала связан с навыками и компетенциями в области цифровой среды: сетевого взаимодействия, информационного обмена в виртуальном пространстве, проектного, синергетического подходов и системного анализа.

В целях опережающей подготовки специалистов, обладающих указанными компетенциями, на базе Карагандинского технического университета 4 ноября 2021 году создана лаборатория «Информационная безопасность». Это первый проект подобного уровня в Казахстане, который является результатом плодотворного сотрудничества системообразующей компании «АрселорМиттал Темиртау» и руководства КарТУ.

Лаборатория «Информационная безопасность» предназначена для формирования у будущих специалистов практических навыков в области защиты информации и проектирования защищенных компьютерных сетей. Она оборудована 12 автоматизированными учебными местами, оснащенными современной вычислительной и специализированной техникой, а также лицензированным программным обеспечением. Это позволяет реализо-

вать полный цикл лабораторных и практических работ по организации систем защиты информации и аудиту информационной безопасности на объектах любой сложности. При создании систем защиты информации в компьютерных сетях используются программно-аппаратные комплексы компании CISCO, а также система анализа и управления информационными рисками. Также в новой лаборатории студенты смогут освоить современные процессы разработки программного обеспечения по международным стандартам, закрепить полученные теоретические знания и приобрести практические навыки разработки ПО, используя научную базу университета и передовой опыт компании «АрселорМиттал Темиртау».

В рамках данной лаборатории студенты также прослушают on-line лекции ведущих специалистов компании. В перспективе компания «АрселорМиттал Темиртау» будет

оказывать поддержку в адаптации учебных программ к современным требованиям производства, развитию научных исследований в области информационной безопасности на уровне мировых стандартов.

С уверенностью можно сказать, что данная лаборатория является примером модели подготовки специалистов для IT-индустрии в будущем. Эта схема позволит студентам получить гарантии того, что после окончания университета они будут востребованы на рынке труда.

Привлечение частного капитала для создания учебных и научно-исследовательских лабораторий в области информационной безопасности способствует успешному решению приоритетных задач Государственной программы «Цифровой Казахстан» по развитию информационно-коммуникационных технологий и подготовке специалистов мирового уровня.

Автоматизация библиотек

Казахстанские вузы автоматизируют и переоснащают библиотеки. Активная работа в этом направлении ведется для того, чтобы предоставить студентам комфортный сервис по поиску и получению книг, а также создать библиотекарям удобный инструмент для работы с библиотечным фондом.

Внедряемые автоматизированные системы уже позволили увеличить число читателей, улучшить качество и сократить время оказания услуг.

К примеру, с внедрением новых технологий количество читателей в Карагандинском техническом университете увеличилось до 17 тысяч. В этом году вуз направил на закуп литературы почти 10 миллионов тенге. И теперь библиотечный фонд КарТУ превышает 1 миллион экземпляров книг. На сегодня более 4 тысяч из них оцифрованы.

«Министерство образования и науки поставило перед вузами задачу повысить интерес студентов к чтению, улучшить условия и обеспечить удобный поиск нужной информации. Поэтому сейчас вузы несут расходы для внедрения автоматизированных систем, затраты на техническую поддержку, обучение персонала, внесение изменений и доработку систем в соответствии с требованиями конкретной библиотеки. Также вузы пополняют библиотечный фонд новыми изданиями. Стало больше и медиаресурсов — электронных учебников, энциклопе-

дий, пособий и другой литературы. Обеспечен доступ к полнотекстовым и мультимедийным ресурсам других электронных библиотек, в том числе и к международным базам Web of Science и Scopus. Эти меры принимаются для того, чтобы создать все условия для наших студентов», — отметил вице-министр образования и науки Куаныш Ергалиев.

Бухгалтерия для программистов

Закончился первый этап обучения в рамках трехстороннего меморандума между 1С, ТОО «1С: Франчайзинг Караганда» и НАО «Карагандинский технический университет».

Полтора месяца студенты КарТУ проходили обучение по курсу «Азы программирования в 1С».

Итогом обучения стали накопленные знания и специальные сертификаты.

Однако можно продолжать повышать уровень квалификации посредством дополнительных курсов по направлению 1С. Следующий этап — это курс «Введение в конфигурирование: Основные объекты». Желаем студентам освоить еще одну ступень обучения в 1С!

Встреча с экспертом

В рамках проекта по формированию финансовой грамотности среди молодежи в Карагандинской области проводится серия информационных мероприятий с экспертами и специалистами в области жилищно-сберегательных и образовательных депозитов, IPO, управления пенсионными активами и др.

25 ноября состоялась встреча с директором Карагандинского областного филиала АО «ЕНПФ» Мамырали Мамбетовым. Тема онлайн-выступления: «Изменения в законодательстве

РК о пенсионном обеспечении и развитии добровольных пенсионных взносов».

Какие навыки требуются молодежи для трудоустройства в финансовых институтах обсуждали в ходе онлайн-встречи 12 ноября. Спикером выступил Антон Цхай — эксперт в области управленческой отчетности и настройке бизнес-процессов с 10-летним опытом работы на производстве и в банковском секторе.

Финансовая грамотность — это не только умения распределять свои денежные средства, но и обладание навыками, необходимыми в успешном трудоустройстве.

18 ноября 2021 года в рамках празднования 30-летия Независимости Республики Казахстан на базе Карагандинского государственного университета Колледж инновационных технологий совместно с Учебно-методическим центром развития образования Карагандинской области проведен областной конкурс «Знаток финансов».

Мероприятие открыла директор колледжа Смагулова Н. А., она отметила, что одним из знаковых символов Независимого Казахстана по праву является национальная валюта. Появление национальной валюты дало мощный импульс развитию рыночных отношений, формированию эффективной банковской системы, становлению и развитию государства в

Знаток финансов

целом. В ходе выступления, директор пожелал удачи участникам, выразила слова благодарности КГКП «Учебно-методический центр развития образования Карагандинской области» в лице Нуртовой Т. Г. и Кирпан О. Н., директорам колледжей и руководителям.

Конкурс проходил в 2 этапа: в отборочном этапе участники представляли видеопрезентацию по теме «История валюты «тенге» становление, развитие, проблемы». Для участия в конкурсе было подано 17 заявок студентов со всех регионов области: Темиртау, Сарань, Балхаш, Дзержинск. Все работы были просмотрены, критериально оценены и в результате определены 9 участников интеллектуальной игры «Знаток финансов». Игра состояла из 4 туров:

Блиц-турнир, Вопрос на миллион, Гамма, Лестница интеллектуалов (Финал). Каждый турнир был по-своему интересен, участники слушали и отвечали на вопросы.

По итогам интеллектуальной игры «Знаток финансов» 1 место заняла команда БЭМС, студенты КГКП «Саранский высший гуманитарно-технический колледж имени Абая Кунанбаева» Панкратова Эльвира и Бенц Илья, руководитель Сарбасова Сауле Ергазыевна.

«Мәңгілік Ел» және «Рухани жаңғыру» рухани-адамгершілік құндылықтарын нығайтуға тартылған студенттер санын арттыру рухани-адамгершілік тәрбие шеңберіндегі іс-шара, Діни экстремизмнің алдын алу. Теолог, дінтанушымен кездесу өтті. «Мәңгілік ел» және «Рухани жаңғыру» рухани-адамгершілік құндылықтарды нығайтуға, рухани-адамгершілік тәрбие беру, діни экстремизмнің алдын алу аясында кездесу ұйымдастырып отырмыз.

Жастардың дінге көзқарасы тақырыбы аясында, студенттерге бағыт-бағдар беруге бүгін кездесуге Қарағанды техникалық университетінің рухани адамгершілікке тәрбиелеу бойынша Кеңес төрағасының орынбасары, облыстық ақпараттық түсіндіру тобының мүшесі Тусупбеков Жарқын Амантайұлы қосылды.

Қазіргі жастар білім алу, өмір сүру жағынан алғанда сауатты, бірақ діни сауаттылық тұрғысынан алғанда бәрі бір деңгейде емес. Дінге бет бұрған жастар аз емес. Олар діннен өздеріне рухани азық іздейді. Кез келген дін, соның ішінде ислам да адамның білім алуына шектеу қоймайды. Ислам діні ешқашан басқа сенімдерге немесе қоғамның құндылықтары мен дәстүрлеріне қарсы шыққан емес. Діни тұрғыдан алғанда өз халқымыздың дәстүрлерін біліп, сақтап, құрметтегеніміз абзал.

Жастардың дінге көзқарасы

Елбасы Н. Назарбаев: «Қазақстанның болашағы бүгінгі жастар. Сіздер оларға қалай білім берсеңіздер, Қазақстан сол деңгейде болады» деп, атап көрсеткен болатын. Еліміздің болашағы жастардың еңбекқорлығына, талап-тілегіне, арман-мұратына байланысты. Олар ата-бабаларымыздан мұра болып келе жатқан құндылықтарымызды, тарихи дәстүрлерімізді жаңғыртып, оны алға бастырып қана қоймай, экономикасын, ғылымын да дамытуға, жігерлене ел үшін еңбектенуге міндетті.

«Этно – діни бірегейлікті қалыптастыру дегеніміз не?» – деген сұраққа Жарқын Амантайұлы: «Өткен буынның адамгершілік діни стандарттары мен іс-әрекет нормаларын соқыр түрде көшіру емес, бабаларымыздың қаншама ғасыр өтсе де өзектілігін жоғалтпаған, әлеуметтік-экономикалық, саяси-құқықтық, тарихи-мәдени құндылықтарды өндіретін этно-діни дәстүрлерін, ұлттық мәдениеті мен қазақ халқының менталитетіндегі құндылықтарын, бай мұраларды шығармашылық тұрғыда қайта өңдеу» – деп жауап берді.

Дін қоғамның нормалары мен құндылықтарын насихаттай отырып, онымен бірге оның тұрақтылығына мүмкіндік жасайды. Дін сол әлеуметтік құрылымға пайдалы нормаларды орнықтыра отырып, тұрақтандырушы функция атқарады және адамның моралдық міндеттерді орындау үшін алғышарттар жасайды. Адамдардың осы тыйым салынғандарды бұзу оқиғалары орын алғандықтан көпшілік діндер қайта орнына келу және міндеттемелерді орындау үшін талпыныстарды қолдайтын амалдарға ие – тазалану және кінәсін жуу ырымдары, олар

Маңызды кездесу

Қарағанды Техникалық университетінің тау-кен факультетінің «Кеніш-тік аэрология және еңбек қорғау» кафедрасында 2021 жылғы 16 қараша күні БЖД-19-1, 2қ топ кураторлары Н. А. Медеубаев пен Б. Қ. Мақашевтың ұйымдастыруымен «Еңбек қоғамы» айдары бойынша (Инстаграмм әлеуметтік парақшасында) топ студенттерінің Қарағанды Техникалық университетін осы мамандық бойынша бітірген түлектерімен кездесуіне арналған бейне-сұхбат түріндегі кураторлық сағаттары өтті.

Кездесуді топ кураторлары ашып, бұл сұхбаттасудың маңыздылығына тоқталып, қатысып отырған қонақтармен таныстырып өтті.

Іс-шараның негізгі мақсаты – «Тіршілік қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қор-

ғау» мамандығы бойынша оқып, білім алып жатқан үшінші курстағы студент жастарды болашақ мамандықтары бойынша тереңірек таныстырып, өндірістегі бұл мамандық иелерінің атқарып жүрген қызметтерінің

қыр-сырларына қанықтыру үшін ҚартУ-ды әр жылдары бітіріп, өндірістің әр саласында еңбек етіп жүрген түлектермен кездестіріп, әңгіме – сұхбат жүргізу.

Онлайн форматында өткен бейне-сұхбатқа Қарағанды қаласындағы «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС еңбек қорғау мен өрт қауіпсіздігі бөлімінің бас маманы Мусаханова Маншук Сериковна, «Майкер» ЖШС еңбек қорғау және экологиялық қауіпсіздік қызметінің инженер-профпатолог маманы Амиркенова Фатима Жараспаевна, Қарағанды қалалық төтенше жағдайлар басқармасының аға инженері Нұрмағанбет Нұрлыбек Жұбанышұлы қатысып, өздерінің университеттен алған мамандақтары бойынша өткен еңбек жолдарын, еңбек

КАЗАХСТАН Республикасының 30 жылдығы
КГУ "Центр изучения и анализа проблем межконфессиональных отношений Карагандинской области"

@konfesskrk

күнә сезімін бәсендетуі немесе оны артуы мүмкін. Дінді әлеуметтік құбылыс ретінде қарастырғанда, басты мәселе діни сана объектілерінің ақиқаттылығында немесе жалғандығында екенінде емес, олардың адамның ой-санасына, жүріс-тұрысына, ұстанымдары мен құндылықты бағдарларына қалай әсер ететіндігінде. Қоғамдағы адамдардың бәрі бірдей Құдайға сене бермейді. Алайда дінге келіп, иманға бет бұрған адам Иллаһи заңдарды орындауды өз өмірінің ең мәнді құрамдас сипаты ретінде қарастырады. Сондықтан діни әрекеттің ең маңызды бағыты — гибадат. Дін қоғамдағы орны аса маңыздылыққа ие және қоғам өмірінің бар салаларымен тығыз байланысты

және үздіксіз қарым-қатынаста болады. Дін және қоғам ара қатынас үдерісінің нәтижесінде пайда болған діни ілім, діни қағидалар мен шарттар адамның жүріс-тұрысын реттеуші қызметін атқарады. Мұндай пікірмен келісе отырып, келесі бір осы мәселеде айта кететін жайт, дін адам өмірін, құндылықтары мен дүниеге деген көзқарасын, сонымен бірге жүріс — тұрысын өзгертетін болса, онда қоғамның үнемі дамуы заңдылығына сәйкес қоғам да дінді өзгертуі мүмкіндігін жоққа шығаруға болмайды.

Ақпараттық технологиялар және қауіпсіздік кафедрасының аға оқытушысы Қадирова Ж. Б., Жакип Индира, СИБ-20-2

қорғау және оның қауіпсіздігінің өндіріс үшін де, жұмыскерлер үшін де қаншалықты маңыздылығының барын, сонымен қатар, білім менен жауапкершіліктің аса қажеттілігі туралы өте тартымды түрде әңгімелеп берді.

Студенттер тарапынан да аса қызығушылықтың болғаны соншалық, қойылған сұрақтар кездесудің аяғына дейін толастаған жоқ. Бұл сұрақтардың ішіндегі айрықшаларын атайтын болсақ, «Еңбек қорғауға» қатысты Заңнамалар, кәсіпорынның ішкі Ережелері, жұмыскерлерді қауіпсіздік талаптарына оқытып, үйрету, жиі кездесетін жазатайым, оқыс оқиғалар мен олардың негізгі себептері, жауапкершілікке тарту жолдары, сонымен қатар, «Еңбек

қорғау» қызметіндегі лауазымдық сатылыр және таға да басқа өздерін толғандыратын еңбек қауіпсіздігінің беймәлім тұстары болды.

Қойған сұрақтардың барлығына тұшымды жауап алған студенттер өздерінің ризашылықтарын айтып, ұйымдастырушыларға да, қонақтарға да алғыстарын білдірді.

Бейне-сұхбатқа өздерінің еңбек жолдарын ғылым-білімге арнаған түлектер — Исаков Бекжан Ерболатович, т.ғ.м., ҚарТУ-дың докторанты, Қонақбаев Ерасыл Қуанышбаевич, т.ғ.м., кафедра оқытушысы қатысып, өздерінің бұл бағытты таңдаған себептерін айтып, студенттерді заманауи ғылым жаңалықтарын да оқып, танысып жүруге шақырды.

Кездесуді топ кураторлары Медеубаев Н. А. пен Мақашев Б. Қ. қорытындылап, мұндай іс-шаралардың студент жастар үшін қажеттілігін және алдағы уақытта да университетте жалғасын табатындығына сенімділіктерін білдірді.

Бейне-сұхбаттық кездесуге ҚарТУ патриоттық тәрбие ғылыми-зерттеу институтының әдіскері Мухамбеталина Сара Тлегеновна мен ҚарТУ тау-кен факультеті ақсақалдар Кеңесінің төрағасы Байкенжин Мұрат Асылбекович басынан аяғына дейін қатысып отырды.

БЖД-19-1, 2қ топтарының кураторлары, Мақашев Б. Қ., Медеубаев Н. А.

Сотрудничество сферы труда и образования, как фактор улучшения системы профессиональной подготовки специалистов

12 ноября 2021 года в Колледже инновационных технологий КарТУ состоялся круглый стол на тему: «Социальный диалог партнёров в профессиональной подготовке специалистов».

Реализация проектов новой индустриально-инновационной экономики в настоящее время показывает, что стране нужны не просто работники, а компетентные специалисты.

Изменчивость рынка труда создает новую ситуацию в профессиональном образовании. Формируется новая модель профессиональной подготовки специалистов. Разрабатываются гибкие, многоуровневые системы подготовки специалистов, представляющие возможность молодёжи выбрать для себя уровень образования и получить соответствующую квалификацию с учетом совокупности своих индивидуальных возможностей.

Колледж инновационных технологий Карагандинского технического университета не остался в стороне от этих процессов. Новые требования к качеству образования привели к реформированию подходов подготовки будущих специалистов. С 2016 года наш колледж наладил сотрудничество с социальными партнерами из сферы труда.

В складывающихся условиях, всё более актуальным становится вопрос формирования новой системы отношений между всеми участниками рынка труда: работодателями, работниками, учебными заведениями профобразования, органами исполнительной власти, т. к. все хотят получить качественный продукт – высококвалифицированного работника.

Решить сегодняшние проблемы профессионального обучения, в первую очередь специалистов среднего звена, можно только за счёт совместных усилий государственных структур, работодателей и

предпринимателей реального сектора, т. е. за счёт социального партнёрства в сфере образования.

Вопросам качественной профессиональной подготовки будущих специалистов в колледже был посвящен круглый стол с работодателями, который состоялся в Колледже инновационных технологий КарТУ 12 ноября 2021 года.

Участниками мероприятия были представители промышленных предприятий Карагандинской области, преподаватели специальных дисциплин колледжа.

Данное мероприятие проходило как онлайн, так и офлайн – это позволило собрать большее количество участников круглого стола – представителей предприятий региона.

В ходе церемонии открытия выступила директор колледжа Смагулова Нурбиби Абсадыковна. Был представлен ознакомительный обзор с историей и специальностями колледжа, с особенностями каждой специальности, а также перспективные планы по созданию и развитию новых специальностей и квалификаций.

В ходе круглого стола были рассмотрены и обсуждены следующие вопросы:

1) Конкурентоспособный молодой специалист: требования работодателей к выпускникам колледжа.

2) Возможность сотрудничества с работодателями на договорной основе.

3) Организация стажировок преподавателей специальных дисциплин.

4) Перспективы участия работодателей в ярмарках вакансий, презентациях, мастер-классах.

5) Развитие кадровых ресурсов региона.

6) Создание социально-ориентированной образовательной среды в колледже

Особое внимание было уделено вопросам организации и проведения профессиональной практики, выявлению положительных и отрицательных моментов качества ее проведения. Отдельный вопрос на круглом столе – проблема трудоустройства выпускников колледжа.

Преподавателям колледжа были представлены современные требования, предъявляемые работодателями к специалистам. Участники круглого стола определили основные проблемы при прохождении профессиональной практики студентами и возможные варианты решения, рассмотрели и одобрили варианты расширения сотрудничества между предприятиями и колледжем.

Участники выразили мнение о содержательности социального диалога, о важности и актуальности заявленных вопросов для обсуждения, их практико-ориентированном характере и полезности для переосмысления собственной профессиональной деятельности.

По завершению работы круглого стола были подведены итоги, отмечены достигнутые результаты. Директор колледжа Нурбиби Абсадыковна вручила всем представителям предприятий благодарственные письма на имя руководителей предприятий. Работодатели поблагодарили директора колледжа Н. Смагулову, за четкую организацию данного мероприятия, за актуальность, необходимость и своевременность рассматриваемых вопросов, и активное участие во взаимовыгодном сотрудничестве колледжа и предприятий региона, направленного на качественную профессиональную подготовку компетентных специалистов для развития экономики и промышленности Казахстана.

**Преподаватель спецдисциплин
Колледжа инновационных технологий КарТУ
А. Б. Бахытжан**

2021 жылдың 17 қарашасында Қарағанды техникалық университетінде Қарағанды өңірінде танымал, кәсіби жүргізуші, халықаралық конкурстардың жеңімпазы Марат Мейрамұлы Оспанов студенттермен кездесті.

Құрметті қонақ бұрын вирустың барына сенбегенін айтып, өзі індетке шалдығып, өмір үшін күрескені, сол сәттегі дәріменсіздігі өмірге көзқарасын түбегейлі өзгерткені жайлы оқиғасын баяндады. «Мен ауруханада 92 %-дық өкпе қабынуымен ауыр жағдайда болдым.

COVID-19

Дәрігерлердің қамқорлығы мен біліктілігінің арқасында сауығып шықтым. Қазір мен толыққанды өмір сүріп жатырмын», — деді Марат Мейрамұлы. Өзінің Instagram желісіндегі жеке парақшасында аурудан кейінгі жағдайымен бөлісетінін және дәрігерлерге көрсеткен көмегі үшін ризашылығын білдіретінін де жеткізді.

Оқиғасын аса қызығушылықпен тыңдаған студенттерге ол денсаулықтарын күтіп, індеттің алдын алу үшін екпе алу қажеттілігін ескертті, жаман әдеттерден аулақ

болып, спортпен, рухани дамумен айналысуға шақырды. Кездесу соңында мәртебелі қонаққа университет басшылығының Алғыс хаты табысталды.

Мы — за здоровый образ жизни!

Мероприятие, посвященное Всемирному Дню борьбы со СПИДом, профилактике заболевания корью, туберкулезом, профилактике наркомании, табакокурения, пропаганде ЗОЖ, профилактике COVID-19, туберкулеза, организовано кафедрой «Иностранные языки» в онлайн формате с участием более 80 студентов.

Студенты представили свои презентационные — и видеоработы по теме круглого стола на английском языке, поделились своими знаниями и мнениями, отвечали на вопросы слушателей и остальных участников мероприятия. Участники круглого стола также поделились способами профилактики болезней, которые стали бичом современности.

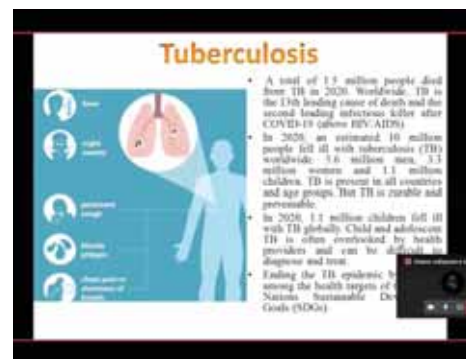
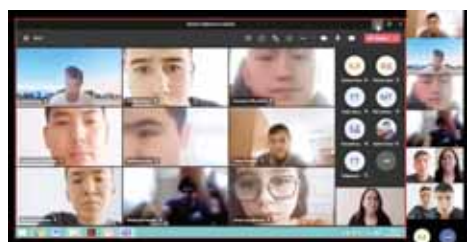
Целями данного мероприятия явились: формирование у обучаемых стремления к здоровому образу жизни, навыков самостоятельного анализа и оценки предлагае-

мой информации; актуализация и развитие знаний студентов о здоровье и здоровом образе жизни; воспитание активной жизненной позиции, ответственного отношения к своему здоровью.

Данное воспитательное мероприятие предназначено для формирования здорового жизненного стиля, высокофункциональных стратегий поведения и личностных ресурсов, препятствующих саморазрушающему поведению у студентов 1 курса КарТУ и нацелено на развитие устойчивой мотивации к выполнению правил личной и общественной гигиены и санитарии, рациональной организации режима дня, питания, занятиям физической культурой, спортом

Здоровый образ жизни — это не только особенное питание или занятия спортом, а целый комплекс мер, направленных на улучшение здоровья и профилактику патологических процессов в организме. Соблю-

дение правил ЗОЖ позволяет значительно увеличить продолжительность жизни и улучшить ее качество. Здоровье — это первая и важнейшая потребность человека, определяющая способность его к труду и обеспечивающая гармоническое развитие личности. Оно является важнейшей предпосылкой к познанию окружающего мира, к самоутверждению и счастью человека.

Студентов КарТУ учат создавать социально полезные проекты

В Карагандинском техническом университете вот уже пятый год действует проект «Школа студенческого актива». За это время здесь обучились свыше 300 человек.

Для того чтобы стать слушателем школы, необходимо студентам первых и вторых курсов подать заявку и написать эссе на тему «Почему я достоин стать участником проекта ШСА».

— В этом году поступило свыше 150 заявок, но были отобраны только 70 из них. На протяжении 5 месяцев студенты будут учиться создавать социально полезные проекты, посещать тренинги и мастер-к-

лассы на такие темы, как лидерство, тайм-менеджмент, медиаграмотность и другое. По окончании обучения в апреле все участники получат сертификаты. Этот проект научит решать ряд важных задач и подарит много полезных идей, — говорит председатель Молодёжной ассоциации КарТУ «Жас Орда» Ильяс Смаилов.

На открытии обучения новый поток студентов ознакомился с программой и пра-

вилами посещения школы, а также прослушал вводный тренинг от одного из основателей проекта — Сергея Иванова.

ЧЕСТНОЕ ПОКОЛЕНИЕ

Бұл іс-шараның мақсаты – ҚарТУ студенттерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес әдістері туралы ақпараттандыру және

Жемқорлыққа жол жоқ

2021 жылдың 19 қарашасында Қарағанды Техникалық университетінде «Саналы ұрпақ» студенттік клубының жұмысы аясында ұйымдастырылған «Жемқорлыққа жол жоқ» акциясы өтті.

сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымын қалыптастыру. Акция барысында ҚарТУ студенттеріне сыбайлас жемқорлық қылмыстар жасауға бейім болған жағдайда, паралау фактілері туралы хабарлау қажет болған

жағдайда өзін қалай ұстау керектігін түсіндіретін ақпараттық парақшалары таратылды.

Сыбайлас жемқорлық – қорқынышты элеуметтік зұлымдық. Біз, ҚарТУ студенттері, сыбайлас жемқорлыққа қарсымыз!

Академическая честность глазами студентов

В городе Темиртау Карагандинский технический университет организовал осеннюю школу актива Молодежной ассоциации «Жас Орда». На протяжении двух дней 70 студентов КарТУ занимались разработкой проектов по формированию принципов добропорядочности и академической честности.

Нестандартный формат мероприятия позволил участникам антикоррупционного клуба «Саналы ұрпақ» раскрыть потенциал студентов, получить обратную связь и рассмотреть различные предложения для дальнейшего развития КарТУ и всех сфер общества.

Мероприятие приурочено к 30-летию Независимости РК и позволило пополнить копилку знаний и навыков студентов КарТУ, повысить уровень ораторского мастерства и проверить навыки работы в команде.

По итогам двухдневного слета были определены победители интеллектуальных и

спортивных соревнований. Занявшим призовые места были вручены награды, всем участникам – специальные сертификаты.

Достойный пример

12 ноября 2021 года на базе Карагандинского технического университета ППС кафедры РЯИК совместно с военно-патриотическим клубом «Отан» организовали военно-патриотическое мероприятие, посвященное Бауыржану Момышұлы.

Имя этой знаковой для казахского народа личности произносят с особой любовью и уважением. Бауыржан Момышұлы, биография которого насыщена интересными событиями, писатель, участник битвы за Москву и других важных сражений, рассказавший миру о Великой Отечественной войне, самоотверженности и героизме казахского народа.

Все произведения Бауыржана Момышұлы навеяны личными переживаниями от участия в военных битвах и рассказывают о том сложном периоде в жизни народа. В них описаны реальные события военных лет, героями которых были боевые товарищи, сражавшиеся с ним бок о бок.

Благодаря своим достижениям в военном деле, мужеству и незыблемым жизнен-

ным принципам Бауыржан Момышұлы стал героем известного романа Александра Бека «Волоколамское шоссе».

Жизнь и подвиги Б. Момышұлы легли в основу художественных произведений следующих авторов: А. Кривицкого «Вовсе не забуду», Д. Снегина «На дальних подступах» и «В наступлении», М. Габдуллина «Мои фронтовые друзья», А. Нуршаихова «Истина и легенда», а также художественного фильма «За нами Москва», пьесы «Волоколамское шоссе».

Цель организованной онлайн встречи – это познакомить студентов первого курса с героической судьбой военного и писателя Бауыржана Момышұлы, обогатить знания по военной тематике и воспитать чувства патриотизма, чести и человечности на примере жизнедеятельности Бауыржана Момышұлы.

16 ноября 2021 года в Карагандинском техническом университете состоялась вст-

Сохрани накопленное

реча студентов с представителями Департамента экономических расследований по Карагандинской области по разъяснению противозаконной деятельности финансовых пирамид.

Сотрудники в доступной форме рассказали о мошеннических схемах работы пирамид, последствиях и рисках вовлечения в них людей. А также дали ряд рекомендаций, как не попасть в сети мошенни-

ков и отличать финансовые пирамиды от прочих организаций.

Финансовая пирамида – это противозаконная инвестиционная деятельность, которая преследуется законом. За рекламу и осуществление деятельности финансовых пирамид предусмотрена административная и уголовная ответственность согласно ст.150 Кодекса РК об административных правонарушениях и ст.217 Уголовного кодекса РК.

ДОБРОЕ СЕРДЦЕ

30 добрых дел: Студенты Карагандинского технического университета помогают нуждающимся

Молодежная ассоциация КарТУ «Жас Орда» запустила акцию «30 добрых дел», посвященную 30-летию Независимости Казахстана.

В течение месяца студенты будут раздавать продукты первой необходимости малоимущим, проводить творческие мастер-классы для воспитанников детских домов, благотворительные спортивные турниры в помощь детям с тяжелыми заболеваниями, акции по сдаче донорской крови, экосубботники и другое.

«30 добрых дел» — это не просто акция, это возможность для студентов и волонтеров проявить любовь к своей родине и

ее гражданам, показать, что добро начинается с каждого из нас. За неделю уже было проведено семь благотворительных мероприятий, — рассказал председатель Молодежной ассоциации КарТУ Ильяс Смаилов.

— А за 30 дней наши активисты организуют не менее 30 благотворительных и волонтерских акций. Так, студенты уже привезли игрушки в детские дома «Асем» и «Таншолпан», побывали в доме престаре-

лых «Благодать» с досуговой программой, помогли продуктами нуждающимся, убрали во дворах частных домов пожилых людей, купили корм для животных.

Стремление во блага

26.11.2021 г. волонтерами КарТУ МБО «АҚНИЕТ» в рамках акции «30 добрых дел» в мечети Анет Баба была проведена благотворительная ярмарка. В организации мероприятия помогли кураторы групп: ТТ-21-1 Кулейменова Л. М.; куратор Лог-18-1 Сагатова Г. К.; ТТ-18-3 Курмашева Б. К.; Лог-19-2с Мауленова А. М.; ТТ-21-1С Жайлаубеков М. А.; ТТ-18-2 Сей-

тов Р. М.; куратор Лог-21-1 Байпелова Г. С., ОП-21-1 Оспангалиева М. Т. и зам. декана по воспитательной работе ЖКФ.

Выражаем им и нашим спонсорам огромную благодарность за помощь!

Общими усилиями удалось собрать 143 042 тенге. Все собранные средства будут вручены родителям Айкумис. Благодарим всех за участие в ярмарке!

Спорт во благо!

27.11.2021 г. волонтеры КарТУ МБО «АҚНИЕТ» организовали благотворительный турнир по волейболу в рамках акции «30 добрых дел». Их участниками стали активисты факультетов КарТУ.

Победители сегодняшней игры:
1 место — горный факультет;

2 место — факультет энергетики, автоматике и телекоммуникаций;

3 место — факультет инновационных технологий.

Выражаем огромную благодарность нашим спонсорам, которые помогли организовать этот турнир.

С каждой команды был взнос в размере 10 000 тг. Общими усилиями нам удалось собрать 60 000 тг. Все собранные средства отправлены на лечение Старицыной Кристины с диагнозом рак поджелудочной железы.

Ещё раз выражаем ОГРОМНУЮ благодарность всем участникам турнира. Пусть сделанное вами добро обязательно к вам вернется!

Протяни руку помощи

Кафедрой русского языка и культуры Карагандинского технического университета в рамках реализации государственной программы «Рухани жаңғыру» была проведена акция «Протяни руку помощи» благотворительного движения «Ақниет».

Основной целью акции является посещение «Детского дома для детей с ограниченными возможностями в развитии» при Управлении образования Карагандинской области и оказание благотворительной помощи с привлечением преподавателей и студентов Карагандинского технического университета. Организаторами акции выс-

тупили зав. кафедрой Оспанова Б. Р. и ППС кафедры русского языка и культуры.

Модераторами движения явились ст. преподаватель Баймамыров С. А., ст. преподаватель Сейдахметова З. К., преподаватель Тен А. В. и студенты группы ПСК-20-1. Участники акции посетили «Детский дом для детей с ограниченными возможнос-

тями в развитии» и вручили детям канцелярские наборы, кондитерские и кулинарные изделия.

Ребята поделились своими планами на будущее, интересовались условиями поступления в КарТУ и возможностью посетить университет. Со своей стороны преподаватели предоставили исчерпывающую информацию по интересующим их вопросам, а также выразили готовность поддерживать советом в выборе их будущей профессии.

Подобные благотворительные акции содействуют пропаганде гуманности, патриотизма, а также воспитанию у молодого поколения чувства взаимопомощи и сострадания к ближнему, являясь примером добровольного осуществления благотворительной деятельности.

Единство целей

12 и 16 ноября 2021 на базе Колледжа инновационных технологий КарТУ прошла встреча с заведующими кафедр университета. Целью данной встречи было ознакомление с организацией работы колледжа и планированию дальнейшей совместной деятельности по открытию новых специальностей; организации новых баз практики; участию студентов колледжа в НИРС университета, региональных и международных IT-конкурсах, WorldSkills и других конкурсов. Перед началом встречи директор колледжа Смагулова Н. А. провела ознакомительную экскурсию, ознакомила с графиком учебного процесса. Участники встречи посетили учебные занятия, а также побеседовали со студентами колледжа.

Открывая мероприятие, исполнительный директор КарТУ Исагулов А. З. отметил важность и необходимость совместной деятельности всех подразделений университета – кафедр и колледжа. Вопросы преемственности и непрерывности обучения выпускников колледжа, проведение совместных мероприятий в виде мастер-классов, практических занятий и других форм сотрудничества, а также пути решения в реализации поставленных целей и задач по подготовке компетентных специалистов технического и профессионального и высшего образования должны найти отражение во взаимодействии кафедр и колледжа.

Директор колледжа Смагулова Н. А. отметила, что актуальность этой встречи обусловлена различными факторами, одним из которых является улучшение качества обучения специалистов среднего звена подготавливаемых в колледже.

Колледж дает своим студентам не только профессиональные знания, обучает их производственным навыкам, но также заботится об их профессиональном росте. В связи с этим еще одним фактором актуальности сегодняшней встречи является усиление в современном мире тенденций интеграции профессионально-технического и высшего образования как механизма для непрерывного образования.

Непрерывное образование – идея, принятая в мире в качестве ключевой во

всех осуществляющихся или планируемых реформах образования. В полной мере она относится к подготовке специалистов технической сферы, поскольку, соответствует потребностям и закономерностям развития экономики нашего государства.

Смагулова Н. А. обратила внимание на то, что в свете сказанного становится очевидной необходимость совместной деятельности колледжа и кафедр университета. До настоящего времени сотрудничество с кафедрами присутствовало всегда. Но оно не имело системного характера.

«Уверена, что наше сотрудничество на новой системной основе будет способствовать развитию и колледжа, и кафедр и университета в целом, а также оптимизации совместных усилий по формированию профессиональных и общекультурных компетенций студентов и профессиональному росту преподавателей кафедр и колледжа» – сказала Нурбиби Абсадыковна.

Директор колледжа Смагулова Н. А. ознакомила участников встречи с планом совместной деятельности КИТ КарТУ и кафедр университета на 2021-2022 учебный год.

На встрече также рассматривались такие вопросы как: оказания помощи кафедрами университета в комплектации штата преподавателей колледжа; сотрудничество по вопросам обеспечения баз профессиональной практики, трудоустройство выпускников, консультация по разработке учебных пособий для студентов колледжа, проведения практических занятий

с использованием материально-технической базой университета и много другое.

Методист колледжа Квитко Е. М. ознакомила участников встречи с планом развития дуального образования и приоритетами модернизации в системе ТИПО. Преподаватель специальных дисциплин и ответственное лицо по профессиональной практике Бахытжан А. Б. ознакомила с базами практики студентов колледжа, с перечнем предприятий, с которыми заключены договоры о совместной деятельности, а также внесла предложения о расширении базы практик колледжа за счёт взаимодействия с социальными партнёрами университета.

Заведующими кафедр были заданы вопросы директору колледжа, касающиеся разработки учебных программ прикладного бакалавриата и механизма их реализации, по дуальному обучению в колледже. Заведующие кафедр выразили готовность и желание сотрудничать с колледжем по всем вопросам, рассмотренных в ходе встречи. Со стороны кафедр университета были предложены отдельные инициативы по совместной деятельности, которые требуют тщательного рассмотрения и планирования.

Еркежан Сыздыкова,
Колледж инновационных технологий КарТУ